

РЕЗОЛЮЦІЯ

10-го Всеукраїнського з'їзду якості

м. Київ

26 травня 2017 р.

26 травня 2017 року в Києві відбувся 10-й Всеукраїнський з'їзд якості під девізом **«Якість як національна ідея України»**. Мета З'їзду — виробити загальнонаціональні підходи до забезпечення задоволення потреб громадян України та конкурентоспроможності і сталого розвитку економіки шляхом подальшого підвищення ділової досконалості українських підприємств (організацій, установ) та безпечності і якості товарів (послуг).

Ініціаторами та організаторами З'їзду виступили: Українська асоціація досконалості та якості (УАДЯ), Українська асоціація якості (УАЯ), Український союз промисловців і підприємців (УСПП) та Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (КНЕУ). З'їзд підтримали: Рада підприємців при Кабінеті Міністрів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (МЕРТ) та Громадська рада при МЕРТ, Мінрегіону, Мінагрополітики, Мінприроди, МОН, Мінсоцполітики, Мінмолодьспорту, а також ряд державних служб, агентств, комітетів і інспекцій, місцевих органів виконавчої влади і самоврядування, провідних всеукраїнських громадських організацій, зокрема об'єднань промисловців і підприємців. На ім'я учасників З'їзду надійшли вітання від Голови Верховної Ради України, Генерального директора Європейського фонду менеджменту якості (EFQM) тощо.

У роботі З'їзду взяли участь 267 представників центральних і місцевих органів виконавчої влади (ОВВ), всеукраїнських громадських об'єднань, підприємств, організацій і установ із переважної більшості регіонів України, зокрема 204 із статусом делегата з'їзду.

Відбулося два пленарних засідання та засідання двох тематичних сесій: «Організаційна досконалість, конкурентоспроможність та сталий розвиток підприємств, організацій і установ» і «Безпечність та якість продукції. Технічне регулювання, стандартизація і оцінка відповідності».

Всебічно обговоривши стан, проблеми та перспективи у сфері ділової досконалості організацій (підприємств, установ), а також безпечності і якості продукції (товарів, послуг),

10-й ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ З'ІЗД ЯКОСТІ ВИРІШИВ:

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДОСКОНАЛІСТЬ, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ, ОРГАНІЗАЦІЙ І УСТАНОВ

1. З метою прискорення перетворення вітчизняних підприємств, організацій і установ на соціально спрямовані, забезпечення їх організаційної досконалості й конкурентоспроможності в умовах глобалізації, членства України в СОТ та прагнення інтеграції до ЄС, а також створення умов для суттєвого підвищення ефективності реформ, конкурентоспроможності та сталого розвитку економіки України в цілому, вважати за доцільне:

- заслухати на засіданні Верховної Ради України питання щодо прискорення соціально-економічного відродження держави в умовах децентралізації шляхом формування руху за ділову досконалість на засадах моделей сталого розвитку і системного менеджменту з урахуванням світових тенденцій, зокрема 17 цілей сталого

- розвитку і 10 принципів соціальної відповідальності, схвалених ООН, та фундаментальних концепцій досконалості EFQM;
- розробити та прийняти Концепцію державної політики у сфері **ділової досконалості підприємств** (організацій, установ). З цією метою спільним рішенням центрального органу виконавчої влади, відповідального за розвиток підприємництва і економіки України, та всеукраїнської громадської організації, що представляє Україну в європейських об'єднаннях з питань досконалості, створити робочу групу, до якої залучити провідних учених і фахівців із ділової досконалості і менеджменту, а також керівників підприємств, які вже отримали визнання в Європі;
  - чинну Концепцію державної політики у сфері **управління якістю продукції**, процесів та послуг переробити на Концепцію державної політики у сфері **якості продукції**, процесів та послуг, з урахуванням систем стандартизації, технічного регулювання, ринкового нагляду, метрологічного забезпечення тощо;
  - визначити в масштабах країни завдання і функції у сфері ділової досконалості на засадах системного менеджменту із закріпленням:
    - а) методології стандартизації в галузі менеджменту – за НОС;
    - б) методології створення і вдосконалення систем менеджменту – за провідними науковими установами, ВНЗ, іншими організаціями, які спеціалізуються на розв'язанні проблем системного менеджменту або набули практичного досвіду щодо застосування сучасних систем менеджменту для забезпечення ділової досконалості організацій;
    - в) організації застосування цільових систем менеджменту на базі стандартів – за ОБВ, відповідальними за конкретні цілі (менеджмент якості – за МЕРТ, екологічний менеджмент – за Мінприроди, енергоменеджмент – за Міненерго тощо);
    - г) сприяння розвитку руху за ділову досконалисть підприємств, організацій і установ на засадах системного менеджменту в масштабах країни – за МЕРТ (департаменти, відповідальні за розвиток підприємництва і економіки в цілому), а серед ОБВ та органів місцевого самоврядування – за Нацдержслужбою;
  - внести зміни до законів України про Кабінет Міністрів України, центральні і місцеві ОБВ та органи місцевого самоврядування щодо їх відповідальності за мотивацію, створення умов та сприяння громадськості, підприємствам, організаціям і установам у постійному удосконаленні з урахуванням кращої світової та вітчизняної практики;
  - передбачити під час реформування ОБВ та органів місцевого самоврядування вдосконалення їх на засадах сучасних підходів та кращої європейської й світової практики, зокрема із застосуванням Моделі CAF, як це практикується у країнах ЄС, та системи антикорупційного менеджменту за ISO 37001:2015;
  - організувати в масштабах країни дискусії та широку просвітницьку роботу (із залученням ЗМІ) з різних аспектів сталого розвитку суспільства з акцентом на його залежність від сталого споживання та ділової досконалості підприємств і організацій;
  - розробити та ввести в дію додаткові механізми державного заохочення підприємств (організацій) будь-яких форм власності та підпорядкування до вдосконалення на засадах стандартів з менеджменту, а також концепцій та моделей досконалості;
  - забезпечити широке інформування міжнародної спільноти про українські підприємства й організації, які досягли професійного визнання досконалості на загальнонаціональному та європейському рівнях;
  - розробити і запровадити в усіх галузях та на всіх рівнях економічної діяльності України, зокрема в регіонах, програми посилення соціальної спрямованості, поліпшення якості продукції (товарів, робіт, послуг) та вдосконалення систем менеджменту на засадах міжнародних і національних стандартів та концепцій досконалості з використанням кращої світової і вітчизняної практики;
  - надати державну підтримку рухові, що засновано в країні на засадах Української хартії «За ділову досконалисть і якість»;

- підтримати Глобальний проект «Молодіжний творчий рух «Естафета якості», зокрема Міжнародну і Всеукраїнську олімпіаду з менеджменту для молоді, як такий, що сприяє залученню дітей та молоді до національного руху за досконалість і якість;
- надати юридичну допомогу УАДЯ у подальшому опрацюванні проекту нормативно-правового акта «Про засади підтримки та розвитку руху за організаційну досконалість і якість в Україні» та ініціювати його внесення в установленому порядку до КМУ;
- з метою мотивації та координації розвитку руху за ділову досконалість в країні утворити при Президентіві України Національну раду з питань ділової досконалості, конкурентоспроможності та сталого розвитку.

2. Задля суттєвого підвищення кваліфікаційного рівня керівників і фахівців з питань сучасних методів та кращої практики забезпечення ділової досконалості й конкурентоспроможності вважати за доцільне:

- забезпечити вдосконалення навчальних програм та поліпшення викладання у ВНЗ в частині ділової досконалості підприємств і організацій на засадах системного менеджменту, зокрема з використанням досвіду КНЕУ;
- включити до спеціальності «Менеджмент» дисципліни щодо систем цільового управління, регламентованих міжнародними та національними стандартами, а також щодо ділової досконалості на базі концепцій і моделей ідеальної організації (з урахуванням взаємозв'язків з конкурентоспроможністю, соціальною відповідальністю та сталим розвитком);
- розробити та поетапно запровадити програми багаторівневого навчання й підвищення кваліфікації працівників усіх галузей економіки з питань менеджменту з суттєвим поглибленням знань щодо соціальної відповідальності і сталого розвитку, а також організаційної досконалості, зокрема на засадах менеджменту якості, екологічного менеджменту, менеджменту безпеки тощо;
- організувати навчання (перепідготовку, підвищення кваліфікації) з питань ділової досконалості на засадах сучасного системного менеджменту для представників центральних і місцевих ОБВ та органів місцевого самоврядування;
- опрацювати питання щодо розвитку та вдосконалення вітчизняної інфраструктури з підготовки та сертифікації фахівців з менеджменту із забезпеченням визнання сертифікатів на міжнародному рівні;
- передбачити перепідготовку викладачів дисциплін з менеджменту за удосконаленими програмами з подальшою їх сертифікацією на міжнародному рівні.

3. Для забезпечення доступності та підвищення ефективності ресурсів, необхідних для організаційної досконалості й конкурентоспроможності підприємств і організацій України, вважати за доцільне:

- розробити і запровадити національну програму досліджень та створення науково-практичних рекомендацій з вдосконалення українських організацій на засадах сучасних європейських підходів та кращих практик, залучивши до її виконання УАДЯ, яка є національним партнером EFQM, наукові установи, зацікавлені суб'єкти господарювання;
- продовжити формування та покращити координацію вітчизняної інфраструктури щодо надання професійної допомоги підприємствам, організаціям і установам у постійному вдосконаленні, залучивши до цього організації, що працюють у сфері якості й досконалості (дослідницькі, навчальні, консалтингові, сертифікаційні тощо) та накопичили позитивний досвід роботи у цій сфері;
- створити національну систему вивчення, узагальнення та поширення кращої світової і вітчизняної практики вдосконалення компаній, а також досвіду у сфері ділової досконалості, накопиченого такими провідними міжнародними організаціями, як EOQ, EFQM, WAQ (Всесвітній альянс якості) та ін.;

- активізувати діяльність щодо поширення та використання в країні досвіду кращих вітчизняних підприємств, які досягли високого рівня організаційної досконалості та отримали професійне європейське визнання, зокрема підприємств-членів Клубів лідерів якості України та країн Центральної і Східної Європи;
- забезпечити державну підтримку засобів масової інформації, що спеціалізуються на висвітленні питань якості, менеджменту й організаційної досконалості.

БЕЗПЕЧНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ, ПРОЦЕСІВ І ПОСЛУГ. ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ І ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

1. Задля поліпшення ситуації у сфері стандартизації вважати за доцільне:

1.1. Звернутися до НОС щодо:

- розроблення та запровадження процедури доступу до системи автоматизованого перекладу стандартів TRADOS, яка функціонує на базі ДП "УкрНДНЦ";
- проведення навчання представників технічних комітетів (ТК) стандартизації;
- розміщення на веб-сайті НОС текстів національних стандартів та кодексів усталеної практики, які надають презумпцію відповідності продукції вимогам технічних регламентів (на виконання пункту 3 статті 23 Закону України „Про стандартизацію”);
- перегляду вартості (у бік її зменшення) національних стандартів, гармонізованих з європейськими, прийнятих методом підтвердження;
- формування ТК стандартизації перспективних планів розроблення національних стандартів (методом перекладу) терміном до 2020 року та погодження їх з НОС (з урахуванням підпункту 3 статті 15 Закону України "Про стандартизацію".

1.2. Звернутися до Кабінету Міністрів України, МЕРТ, НОС щодо:

- заборони скасування нормативних документів, які мають загальнонаціональний статус (ЕСКД, ЄСТД та ін.), а також таких, що стосуються безпеки для людей, тварин та навколишнього середовища, у разі, якщо не уведено в дію нові нормативні документи на заміну скасованих, та призупинення чинних рішень про скасування таких документів до введення в дію нових документів, розроблених на їх заміну;
- відображення національних особливостей у ДСТУ, включених до переліку стандартів, що надають презумпцію відповідності продукції вимогам технічних регламентів, зокрема щодо параметрів електромережі України (на виконання пункту 3 статті 9 Закону України „Про технічні регламенти та оцінку відповідності”).

2. Задля поліпшення ситуації у сфері технічного регулювання вважати за доцільне:

2.1. Для поліпшення ситуації у сфері безпечності та якості харчових продуктів розробити державну програму і нормативно правову базу, зокрема прийняти Закони України "Про безпечність та гігієну кормів", "Про державний контроль, що здійснюється з метою перевірки відповідності законодавству про безпечність та якість харчових продуктів і кормів, здоров'я та благополуччя тварин", "Про вимоги до предметів та матеріалів, що контактують із харчовими продуктами", "Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів", "Про новітні харчові продукти та інгредієнти" та підзаконні нормативно-правові акти до Закону "Про побічні продукти тваринного походження, що не призначені для споживання людиною".

2.2. Розширити роз'яснювальну роботу серед виробників продукції машинобудування щодо переваг проведення оцінювання та підтвердження відповідності продукції, що виготовляється ними, із залученням третьої сторони.

2.3. Сприяти якнайшвидшому затвердженню "Порядку та критеріїв уповноваження акредитованих лабораторій, референс-лабораторій на проведення досліджень (випробувань) об'єктів санітарних заходів та об'єктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду для цілей державного контролю".

2.4. Звернутися до МЕРТ та Мінагрополітики щодо залучення до досліджень (випробувань) об'єктів в межах санітарних заходів і державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду всіх акредитованих лабораторій, незалежно від їх підпорядкованості та форми власності, якщо сфери (галузі) їхньої акредитації охоплюють виконання зазначених робіт.

2.5. На виконання пунктів 15, 38, 39, 41 Плану заходів щодо реалізації „Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року”, схваленої розпорядженням КМУ № 844-р від 19.08.2015:

– розробити та впровадити механізм оцінювання відповідності вимогам технічних регламентів продукції, що має походження з інших країн (окремо із Євросоюзу, США, Китаю тощо), або імплементувати європейське законодавство в українське в частині оцінки відповідності продукції походженням з третіх країн;

– звернутися до МЕРТ щодо здійснення ним запиту до Європейської комісії стосовно наявності/створення програм переоснащення випробувальних лабораторій ЗВТ та ВО, які б охоплювали також і недержавні підприємства;

– розробити і впровадити механізм співпраці митниці та органів державного ринкового нагляду, в тому числі здійснити підготовку та перекваліфікацію посадових осіб державного ринкового нагляду.

2.6. МЕРТ здійснювати періодичний контроль діяльності секторальних груп стосовно дотримання єдиного підходу всіх органів оцінювання відповідності (ООВ) до процедур оцінки відповідності (надання чи відбір зразків, комплектність технічної документації, необхідність проведення технічного нагляду, встановлення вимог до оснащення випробувальних лабораторій засобами вимірювальної техніки та випробувальним обладнанням тощо).

2.7. Рекомендувати КМУ скасувати мораторій на проведення роботи органами ринкового нагляду у зв'язку із масовим розміщенням на ринку України контрафактної продукції.

2.8. Звернутися до КМУ та МЕРТ щодо перегляду процедури ведення бази даних радіобладнання стосовно класифікації кодів IMEI, що сприяло би зменшенню на ринку України кількості контрафактної продукції.

2.9. З метою недопущення безконтрольного ввезення на митну територію України та допуску до участі у дорожньому русі транспортних засобів, які не відповідають встановленим законодавством вимогам щодо безпеки та захисту довкілля, звернутися до Верховної Ради України щодо недопущення ухвалення проектів Законів України №5561 від 20 грудня 2016 року та № 5567 від 21 грудня 2016 року.

3. Задля поліпшення ситуації у сфері акредитації вважати за доцільне:

3.1. Звернутися до МЕРТ та Національного агентства з акредитації України (НААУ) для розгляду та вирішення наступних питань:

3.1.1 Щодо скорочення сфери акредитації випробувальних лабораторій у разі відсутності у них основного обладнання для проведення випробувань (відповідно до пункту 1 статті 32 Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" та пункту 59 "Технічного регламенту з електромагнітної сумісності обладнання").

3.1.2 Щодо внесення змін до абзацу третього частини першої пункту 1 статті 32 Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності", виклавши його у такій редакції: "мають власні акредитовані випробувальні лабораторії для проведення принаймні 50% видів випробувань продукції в межах сфери призначення та уклали угоди з іншими акредитованими випробувальними лабораторіями для проведення інших видів випробувань продукції в межах сфери призначення, які не проводяться їх власними лабораторіями".

3.1.3 Щодо внесення змін до законодавства у сфері акредитації, увівши вимогу до акредитованої випробувальної лабораторії мати на праві власності щонайменше 50%

засобів виміральної техніки та випробувального устаткування, яке застосовують для проведення випробовувань відповідно до сфери її акредитації.

3.1.4. Щодо зменшення обсягів та кількості проведення НААУ моніторинрів шляхом нагляду на місці акредитованих ООВ залежно від доведеної ними стабільності їхньої роботи (без призупинення чинності атестата про акредитацію), а саме:

- ООВ, акредитовані вдруге, піддають трьом перевіркам на місці в межах другого акредитаційного циклу;
- ООВ, акредитовані втретє, піддають двом перевіркам на місці в межах третього акредитаційного циклу;
- ООВ, акредитовані в четвертий раз і більше, піддають одній перевірці на місці в межах четвертого та наступних акредитаційних циклів.

3.1.5. Щодо спрощення процедури подання документів на чергову повторну акредитацію (наприклад, зменшення номенклатури документів, які додаються до заявки) для тих ООВ, які акредитовані в третій і більше разів, за умови відсутності у ООВ змін, які могли вплинути на його діяльність чи систему управління.

3.1.6. Щодо скорочення кількості спостережень для органів сертифікації продукції та систем менеджменту до одного під час проведення повторної акредитації для тих ООВ, які акредитовані на 3-й термін і продемонстрували стабільність своєї роботи.

3.1.7. Щодо проведення НААУ моніторингу ООВ, які акредитовано відповідно до вимог декількох стандартів (ДСТУ ISO/IEC 17025, ДСТУ EN ISO/IEC 17065, ДСТУ EN ISO/IEC 17021-1 тощо), в межах однієї (загальної) перевірки.

3.1.8. Щодо зменшення вартості проведення робіт в межах повторних акредитацій та моніторинрів ООВ шляхом перегляду трудомісткості зазначених робіт у бік її зменшення (за умови відсутності суттєвих змін в документації та діяльності ООВ).

3.1.9. Щодо внесення зміни до форми Ф-08.12.17 (Сфера акредитації органів з сертифікації продукції, процесів та послуг), вилучивши вимогу зазначати назви нормативних документів, в яких встановлено показники продукції, на відповідність яким проводиться оцінювання.

3.1.10. Щодо необхідності розмежування понять „розширення сфери акредитації ООВ” та „актуалізація сфери акредитації ООВ” (заміна стандартів, зазначених у сфері акредитації, їхньою новою редакцією не повинне автоматично спричиняти дії щодо розширення сфери акредитації ООВ).

3.2. Звернутися до МЕРТ щодо надання права калібрувальним лабораторіям, за погодженням із випробувальними лабораторіями, проводили на місцях у ВЛ калібрування великогабаритного та, за потреби, іншого випробувального устаткування.

3.3. Zobov'язati НААУ дотримуватись запланованих термінів проведення робіт з акредитації та моніторинрів ООВ або вчасно коригувати графіки їх проведення.

4. Задля поліпшення ситуації у загальній сфері вважати за доцільне:

4.1. Просити КМУ та профільні міністерства і відомства щодо сприяння призначенню на державному та регіональному рівнях координаторів (уповноважених осіб) у сфері технічного регулювання та споживчої політики (стандартизація, метрологія, оцінка відповідності, зокрема сертифікація) при центральних і місцевих ОВВ та органах місцевого самоуправління з метою:

- формування єдиної концепції та її розуміння на різних рівнях;
- координування діяльності усіх зацікавлених сторін (державна, органи виконавчої влади, суб'єкти господарювання, споживачі) щодо різних сфер економіки;
- представлення інтересів різних галузей у провідних наукових організаціях та ТК із стандартизації;

- здійснення координації діяльності щодо надання методичного забезпечення зацікавленим сторонам (ОВВ, суб'єкти господарювання, споживачі), сприяння підвищенню їх кваліфікації та обміну досвідом, науковому супроводу інновацій;

4.2. Центральним та місцевим ОВВ забезпечити:

- удосконалення системи контролю за дотриманням учасниками аграрного ринку вимог законодавства щодо обігу та використання продукції з вмістом ГМО;

- спостереження за зміною показників якості ґрунтів в результаті господарської діяльності і запровадження відшкодування збитків у разі недотримання суб'єктами господарювання періодичності вирощування культур на одній і тій самій земельній ділянці та при використанні посівного матеріалу з вмістом ГМО.

5. Задля поліпшення ситуації у сферах енергетики і довкілля вважати за доцільне:

5.1. Здійснити впродовж 2017-2020 років покрокову імплементацію в Україні положень Протоколу про реєстри викидів та перенесення забруднювачів, привести у відповідність стандарти і технічні регламенти, запровадити європейські норми та вимоги щодо граничних рівнів викидів і скидів у повітря, воду чи ґрунт, закачування під землю; перенесення різних видів забруднювачів (включно з транскордонними), критеріїв визначення підприємств-забруднювачів; врахування цих норм при наданні дозволів, ліцензій і повідомлень/висновків на перенесення забруднювачів.

5.2. Ввести економічні стимули для товаровиробників і надавачів послуг, які запровадили енерго- та ресурсозберігаючі технології, маловідходні, безвідходні та екологічно безпечні технологічні процеси.

10-й ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ З'ЇЗД ЯКОСТІ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ, ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ З ПРОПОЗИЦІЄЮ: ОГОЛОСИТИ 2017-2018 РОКИ В УКРАЇНІ РОКАМИ ДІЛОВОЇ ДОСКОНАЛОСТІ І ЯКОСТІ, В МЕЖАХ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧИТИ ПРОВЕДЕННЯ ШИРОКОГО КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ, ЗОКРЕМА ТАКИХ, ЩО ВИЗНАЧЕНІ У ЦІЙ РЕЗОЛЮЦІЇ.

10-й З'їзд доручає секретаріату Всеукраїнського з'їзду якості опрацювати цю Резолюцію (з урахуванням пропозицій делегатів З'їзду) та направити її разом зі Зверненням до Президента України, Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України, а також довести Резолюцію до відома центральних і місцевих органів виконавчої влади, інших організацій, широких кіл громадськості України.

10-й З'їзд також доручає секретаріату Всеукраїнського з'їзду якості забезпечити моніторинг реалізації положень Резолюції 10-го Всеукраїнського з'їзду якості та доповісти про стан її виконання на 11-му З'їзді.

Постійний секретаріат Всеукраїнського з'їзду якості:

Українська асоціація досконалості та якості, 02002, Київ, вул. Микільсько-Слобідська, 6-д
Тел./факс: (044) 459-78-16, 541-05-32. E-mail: quality@quality.kiev.ua, info@uaq.org.ua
<http://www.uaq.org.ua>